

# “El paternalisme no ha donat resposta a les preocupacions sobre la immigració”



“Redactem un projecte de llei d'acollida per a totes les persones immigrades a Catalunya. Posarà en funcionament un servei d'acollida per a tothom qui vingui a casa nostra”

Oriol Amorós (Barcelona, 1970), president de la federació de Barcelona d'Esquerra Republicana de Catalunya, és secretari d'Immigració del Departament d'Acció Social i Ciutadania de la Generalitat de Catalunya.

**D**etencions com les de la Guàrdia Civil a Barcelona, de persones acusades de pertànyer a grups islamistes radicals, posen en perill la convivència entre comunitats?

—Crec que poc. La gent sap distingir les coses. Les acusacions, en un estat de dret, són individuals, no a col·lectius. I la gent, això, ho sap diferenciar. A l'atemptat de la T4 a Madrid, va haver-hi aquest temor de confondre l'actitud d'uns individus amb la de tot un col·lectiu, i no va passar.

—Molta gent diu que allò políticament correcte probablement ha estat un obstacle per a la integració. Fins a quin punt ho compartiu?

—El paternalisme no ha donat resposta a les preocupacions sobre la immigració. Quan els ciutadans diuen que estan preocupats per la immigració, crec que els he d'escoltar. La meua funció no és allisonar-los o creure-m'hi superior moralment.

Sí que hi ha minories que expressen actituds racistes i xenòfobes que són inacceptables directament. Però la majoria de ciutadans expressen la seva preocupació legítima. I penso que revelen tres coses. Cal que els fluxos migratoris siguin dins la legalitat. Si no, hi ha dificultats al mercat de treball —pels que fan competència deslleial a través de l'explotació de mà d'obra il·legal— i problemes de

convivència perquè hi ha gent que viu situacions inacceptables, des d'un punt de vista de drets humans...

En segon lloc, moltes vegades, darrere d'alguns conflictes hi ha la competència per un servei públic escàs; una escola que ha de ser ampliada, un CAP on hi ha dos pediatres i n'hi hauria d'haver tres, etc.

En tercer lloc, el ciutadà demana que hi hagi actuacions per a la integració. I és totalment lògic. És raonable demanar a qualsevol persona que ve a viure al nostre país que faci un esforç per a integrar-s'hi. De la mateixa manera que també és raonable que la societat d'acollida faci un esforç per a acostar-se a la immigració. Perquè no ha vingut de casualitat. I no ha vingut només perquè al seu país hi hagi pobresa. Ha vingut, fonamentalment, perquè l'hem cridada. És a dir, perquè el nostre mercat laboral ha creat un seguit d'oportunitats laborals.

—Hi ha una colla d'idees sobre la immigració i un suposat tracte de favor per part de les administracions, com ara que els immigrants reben més ajuts.

—No hi ha ni una ratlla al pressupost de la Generalitat, ni de cap Ajuntament, que vinculi res a l'origen de les persones. Això no existeix.

—I que les beques de menjadors escolars se les enduen els immigrants?

—No. Les beques, a Catalunya, es reparteixen amb criteris transparents que no tenen en compte l'origen. És veritat que l'arribada d'immigració comporta un nombre més gran de persones amb condicions objectives per a demanar aquestes beques. Per això, a Catalunya hem fet un gran esforç —triplicant els imports destinats a beques durant els darrers tres anys— perquè els qui les rebien les continuïn rebent i no percebin la immigració com a competidors d'aquest servei públic.

—La sanitat està col·lapsada per la immigració?

—No. De fet, la població immigrada consumeix un terç menys de la sanitat que el conjunt de la població. Per un motiu molt senzill: vénen a treballar, el percentatge de població activa és més alt. També és cert que la immigració és més visible en alguns àmbits de la sanitat com a les urgències, per una qüestió de desconeixement del sistema, per horari laboral o per la impossibilitat, legal en alguns casos, d'accedir a algun tipus de servei. També utilitzen més els serveis de pediatria perquè tenen més criatures. O l'assistència primària, perquè de vegades en fan un ús temporalment més ampli, per problemes de comprensió de llengua, etc. Per això, també hem de fer un esforç en la integració.

**—Els comerços d'immigrants tenen avantatges?**

—No. L'IAE, un impost per als comerços que ja no existeix, per a activitats noves era perdonat els primers cinc anys. Com que molts comerços nous eren impulsats per immigrants es produí una associació falsa. Però cap normativa fiscal no aplica desigualtats entre drets i deures.

**—On hi ha més immigració hi ha més inseguretat?**

—Radicalment fals. El mapa de la immigració i el de la seguretat són diferents. Tenim la imatge preestablerta que la immigració és un fenomen urbà. Però són els serveis de restauració, de proximitat o domèstics, la construcció o l'agricultura els que donen feina. Per tant, la immigració és molt dispersa. La dues zones amb més immigració de Catalunya són les de les comarques gironines i l'Alt Pirineu. Ni l'una ni l'altra no són al capdavant dels problemes de seguretat, més aviat al contrari.

**—Per encarar la immigració una administració ha de tenir eines. A la darrera reunió bilateral estat-Generalitat es va acordar de traspasar les competències que l'Estatut preveu en aquesta matèria. En què avança el nou Estatut?**

—Primer, una petita valoració política. Crec que el blat és al sac, però encara no tenim el sac ben lligat. L'acord hi és, però falta la valoració del traspàs, que en principi s'aconseguirà. És positiu, en el sentit que allò que diu l'Estatut en immigració, a diferència d'alguns altres àmbits, es complirà.

Però deixeu-me ser honest amb els lectors, i ponderar aquesta transferència. La competència de l'Estatut no és allò que necessita Catalunya i és molt menys del que incloïa l'Estatut del 30 de setembre.

Preveu d'intervenir en allò que es refereixi a immigració i que afecti Catalunya. Així, es crea una comissió bilateral estat-Generalitat. Però passa que molts elements que voldríem que fossin preceptius, només seran presos de manera consultiva. Som conscients que immigració és una d'aquelles competències constitutives d'estat. Per tant, l'estat espanyol és molt gelós amb aquestes competències.

L'altra qüestió, més pràctica, és l'autorització dels permisos inicials de feina. I subratllo la paraula "inicial", perquè es refereix al tràmit que fa un empresari quan sol·licita un treballador. Això vol dir que els empresaris aniran a l'administració catalana quan sol·licitin treballadors. En canvi, quan el treballador, des d'aquí, faci una renovació del permís, anirà a l'administració de l'estat.

**“La competència [en immigració] de l'Estatut, no és allò que necessita Catalunya i és molt menys del que incloïa l'Estatut del 30 de setembre”**

**—Per tant, l'immigrant visualitza només l'estat com el que li dona o denega els permisos?**

—L'empresari visualitzarà la Generalitat i l'immigrant, l'estat, sí. Per tant, aquella força simbòlica que tenia el traspàs de la gestió dels permisos de feina no hi és, al nostre Estatut, a diferència, per cert, del d'Andalusia, que parla "d'autoritzacions de feina", no d'"autoritzacions inicials"... Bé, per això, entre més coses, alguns vam ser crítics amb aquest Estatut, perquè tenia un sostre baix. Ara, aquest sostre baix, en immigració, l'hem assolit.

**—La llengua, diuen, és un altre element d'integració. Ho és?**

—La llengua és una eina bàsica per a la integració. Qualsevol persona que vagi a qualsevol país del món necessitarà tres coses: saber la llengua, tenir feina i conèixer la societat que l'acull.

Per això, redactem un projecte de llei d'acollida per a totes les persones immigrades a Catalunya. Posarà en funcionament un servei d'acollida per a tothom qui vingui a casa nostra. Aquest servei tindrà quatre potes. La primera, es basarà en una acollida personalitzada, a través d'un *agent d'acollida*, que entendre la persona immigrada i la seva gent —perquè possiblement també ha estat immigrant— i, per tant, serà un model de referència i de suport. Una segona pota és la de facilitar que tothom qui vingui a Catalunya tingui l'oportunitat d'aprendre el català i adquirir el nivell A, en el marc europeu comú de coneixement de les llengües. Una altra pota és un recurs d'inserció laboral per tothom que vingui aquí. I, en darrer lloc, un recurs de coneixement de la societat d'acollida. Coneixement de la llengua, inserció laboral i coneixement de la societat són tres aspectes bàsics de qualsevol procés d'integració. No saltres aquí ho establirem amb caràcter universal, esperem, si tot va bé, a partir de l'1 de gener del 2009.

**—El conseller d'Educació, Ernest Maragall, proposa de crear aules especials per a rebre immigrants al sistema educatiu. No sembla anar en la direcció d'aquesta línia d'integració que proposeu. El conseller havia expressat la idea de dur endavant aquesta iniciativa?**

—La cosa més important que fa Educació és una política en la qual coincidim plenament, que ha creat 1.174 aules d'acollida, 95 plans d'entorn i que es basa en la integració dels alumnes als centres ordinaris. Això és la cosa més important que fa Educació i, en això, estem molt coordinats.

**—I en la resta de coses?**

—Li subratllo que en allò que és important, en allò que afecta milers de persones, anem a l'una.

**Enric Rimbau**